

*Собцева Ангеліна Романівна,
студентка 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Попелюк В. П.*

РЕАЛІЇ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Попри реальні складнощі у веденні та започаткуванні бізнесу в умовах війни, український народ продовжує боротися, займаючись підприємницькою діяльністю, сплачуючи податки, допомагаючи різноманітними ініціативами постраждалим від війни, а також ЗСУ.

На сьогоднішній день, тема ведення бізнесу в таких умовах є максимально актуальною. Існують великі проблеми ведення бізнесу, що пояснюється такими фактами: переселення людей з постійного місця проживання в безпечніші регіони, втрата роботи, великі збитки на підприємствах, ракетні обстріли ворогом та інше.

Проте є певні переваги, як продовжувати вести бізнес, так і розпочинати його. Наприклад, великому бізнесу, обсяг доходу якого за календарний рік не перевищував 10 млрд. грн., дозволяється користуватися спрощеною системою та сплачувати єдиний податок 2%; зниження ПДВ на пальне до 7% та скасування акцизу; підприємці-єдиники, які не мають доходу, звільняються від ЄСВ за себе, а також за мобілізованих на військову службу працівників; видача позик до 60 млн.грн. будь-якому бізнесу під 0%.

В умовах воєнного стану з огляду на необхідність забезпечення достовірності відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, реалізовано можливість проведення найбільш нагальних реєстраційних дій та встановлено особливості їх проведення[1].

Бізнес потребує проведення державної реєстрації створення, припинення та внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

З огляду на це, особливо в умовах воєнного стану в державі, стало надважливе функціонування механізму спрощення процедури, шляхом створення онлайн-режиму, що дозволить оформлювати до-

кументи без зайвих паперів та черг. На сьогодні спрощенню процесу реєстрації стає у нагоді портал «ДІЯ».

До 28 березня на порталі «ДІЯ» було відновлено такі послуги: автоматичну реєстрацію ФОП, внесення змін про ФОП, припинення ФОП, реєстрація ТОВ.

Нажаль, війна продовжується та українцям, як і українському бізнесу потрібно підготуватись до цього. Для забезпечення діяльності державного та приватного сектору, уряд та парламент прийняли та приймають значну кількість нормативно-правових актів.

Проаналізувавши головні зміни в законодавстві, можна зазначити нові аспекти ведення бізнесу:

1. Положення про форс-мажор: оскільки торгово-промислова палата України офіційно засвідчила факт настання форс-мажору, кожен суб'єкт господарської діяльності або фізична особа, які мають ті чи інші зобов'язання за договором, можуть підтвердити неможливість його виконувати протягом дії воєнного стану. Наприклад, кредитор не може вимагати від боржника сплати неустойки, про що свідчить. Проте, виконати зазначені обов'язки необхідно відразу після припинення дії непереборної сили. Обов'язково варто пам'ятати, що форс-мажор це не «амністія» за будь-які порушення договорів, та не звільнення від зобов'язань щодо виконання договору, а лише звільнення від відповідальності за його порушення внаслідок таких обставин. [2]

2. Реєстрація ФОП зараз: з точки зору оподаткування, зараз мають найкращий час легалізувати свій бізнес. Оскільки, реєстрація фізичної особи – підприємця або юридичної особи здійснюється за спрощеною процедурою. На сьогоднішній день, ФОП може добровільно обирати, чи сплачувати ЄСВ. Єдиний податок 1 та 2 група платять добровільно. А 3 група може сплачувати 2% замість 5% єдиного податку. Тобто, зараз реєстрація ФОП дасть можливість отримувати легальний дохід з мінімальним оподаткуванням.

3. Незаконні дії з боку роботодавця: примушування до відпусток за свій рахунок, безпідставна невивплата заробітної плати при звичайному робочому навантаженні, незаконні звільнення – всі ці порушення можуть обернутись судовими процесами, накладенням штрафів та відкриттям виконавчих проваджень.

4. Фіксування порушень: якщо зараз особа не має можливості звернутись до суду для захисту своїх прав, потрібно зафіксувати їх

порушення. В судових процесах докази відіграють важливу роль, тому потрібно зберегти фото, документи, відео, контакти осіб, які можуть бути свідками. В подальшому це допоможе встановити факти порушень.

5. Продовження роботи бізнесу, що забезпечить підтримку економіки України у цей надскладний час. Функціонування бізнесу дає можливість підтримувати співробітників компаній, Збройні Сили України та країну в цілому, наближаючи нашу перемогу. Всі ці дії створюють підґрунтя для подальшого якнайшвидшого відновлення економіки та розвитку України.

Ще з початку повномасштабного вторгнення на територію України вищі посадові особи та органи державної влади закликали населення відновлювати бізнес, тим самим стимулювати підвищення рівня економіки нашої держави.

Отже, враховуючи всі обставини, навіть в умовах війни, бізнес повинен продовжувати свою діяльність. Та спираючись на всі статистичні дані, а також на успіхи Збройних Сил України на полі бою, ведення та започаткування бізнесу в Україні буде тільки розширюватись, а економіка України буде розвиватись та рости.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 року № 209.

2. Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань: Постанова Пленуму Вищого Господарського Суду України від 17 грудня 2013 року № 14.

3. БоркаЯ. (2022). Voennyi stan: yak vesti biznes [Martial law: how to do business] Liga zakon.URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/212377_vonniy-stan-yak-vesti-bznes---poradi-yurista